

Վ Ր Դ Պ Ա Կ Ն Ե Ր

«Մուլթ»-ի № 5-ում:

Հջ	տող	տպուած է	պէտք է լինի՝
5	10 գեր.	մութաքաններով	մութաքաններով
5	2 ներք.	քառասուն	քառասուն
6	3 >	սիւները	սիւները
8	9 >	կուազ	կուազ
2	12 գեր.	կուազ	կուազ
2	18 գ.	կուազ	կուազ
9	13 ներք.	մէկ տեղ	մէկտեղ
2	7 ն.	լինիս	լինիս
2	1 ն.	կը հասնին	կը հասնեն
14	11 ն.	Մըսրամելքի	Մըսրամելքի
15	7 ն.	թէ	եթէ
17	1 ն.	պադեմ	պագնեմ
26	2 գ.	քընիւ	քընել
28	15 ն.	երկաթի	վահանի
30	14 ն.	Նժնով	Զէնով
33	16 գ.	մատաղեայ	մետաղեայ
34	2 ն.	թող	թող

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Կ Ո Չ

Ներկայ թուականիս մայիսի 1-էն կազմուած ըլլարով «Բարիդի Հայ Ուսանողական Միութիւն» մը, (Union des Etudiants Arméniens de Paris), հրաւեր կը կարդանք Հայ հեղինակներուն՝ իրենց երկասիրութիւններով, և ուսումնասէր անձնաւութիւններուն՝ գրական նուիրատութիւններով օժանդակելու Միութեանս նորահաստատ գրադարանին:

Ցայս ունենք գրագէտ և գրասէր անտարբեր չպիտի մնան Հայ Ուսանողական Միութեան ներկայ կոչին:

Հասցէ. 29 Avenue Trudaine, Paris

ՀԱԶԱՐԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ԱՐԵԼԵԼԵԱՆ ԼԵԶՈՒԱՅ, ՄՈՍԿՈՒԱ.

ԳԵՅ. ԽՈՐՃՐԴ. ԴԱՆԻԵԼ ԳԱԲՐԻԵԼԻԵԱՆ ՔԱՆՈՆԱՆԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԻ ԲԱՐՁՐԱԴՈՅՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 7-ՐՈՐԴ յօդուածի հիմարք Լազարեան Ճեմարանի Մասնագիտական Դասարանների Խորհուրդը իւր՝ 1905 թ. Ապրիլի 5-ին կայացած նիստում վճռեց յայտաբերել ի գիտութիւն մասնագէտների առաջիկայ երկու նիւթե՛ երկու մըսանակի համար, իւրաքանչիւրը՝ 1000 բուրլին:

Ա.—Հայ ղաղթականութեան պատմութիւնը հանգերձ իւրաքանչիւր զաղութի պատմական տեսութեամբ՝ սկսած հայ Արշակունիների անկումից մինչև մեր օրերը:

Բ.—Հայերի և Վրացիների քաղաքական և կուլտուրական փոխադարձ յարաբերութիւնները՝ հին ժամանակներից սկսած մինչև Վրաստանի միանալը Ռուսաստանի հետ:

Հետազօտութիւնները կարող են ներկայացուել հայերէն կամ Ռուսերէն, Ֆրանսերէն կամ Գերմաներէր:

Լաւագոյն հետազօտութիւնը յիշեալ իւրաքանչիւր նիւթի մասին կը պարզեաբուու Խորհրդի կողմէց նասար (1000) բուրլի մըսանակով՝ Եթէ առաջին կամ երկորդ նիւթի մասին ներկայացըած հետազօտութիւններից երկուու հաւասար արժանաւորութիւն ունենան, Խորհրդը կարող է բաժանել մըսանակը երկուու հեղինակների մէջ,

Հետազօտութիւնները պէտք է ներկայացուեն ոչ ուշ քան 1-ն Սեպտեմբերի 1907 թ.:

Վերատեսուչ Ճեմարանի՝ Վ.Ս. ՄԻԼԼԵՐ.

Քարտուղար Խորհրդի՝ Ա. ԽԱՆՈՒՊ.

30 Ապրիլի, 1905 թ.

Մոսկով:

LA REVUE

(Ancienne «Revue des Revues»)

A B O N N E M E N T

Etranger (Union postale) par an: 28 fr.

» » » par semestre 16 fr.

Directeur-Rédacteur en chef

JEAN FINOT

Administration et Rédaction:

12 Avenue de l'Opéra

Paris

“Կ Ռ Ո Ւ Կ Ա”

ՀՈՅՍ ՏԵՍԱՀ ԸԿՈւԵՑԿԱ ԳԵՂԱՐՈՒԵՄՄԱԿԱՆ (Երածութիւն, ձարտարապետութիւն, եւն.) Եռամսեայ ու պատկերազարդ հանդէսին առաջին թիւը:
«ԿՌՈՒԻՆԿ»-ը քաղաքականութեամբ չզբաղեց:

«ԿՌՈՒԻՆԿ»-ին նպատակն է՝

1. Հայ արուեստը ճանշենել Հայուն,
2. Եւրոպական արուեստը ճանշենել Հայուն,
3. Հայ արուեստը ճանշենել Եւրոպային:

«ԿՌՈՒԻՆԿ»-ը, հետեւաբար, երկու լեզու կը խօսի հայերէն ու ժրանսերէն.

«ԿՌՈՒԻՆԿ»-ը հայ և օտար աշխատակիցներ կ'ունենայ:

**«ԿՌՈՒԻՆԿ»-ը ֆրանսացի ականաւոր անձնաւորութեանց հովանաւորութիւնը
կը վայեկ:**

**«ԿՌՈՒԻՆԿ»-ն իրեն պարտ կը համարի բանալ իր էջերը, անխոտիր, այն
ամեն յօդուածներու եւ աշխատութեանց համար, որոնք Հայուն գե-
ղարուեստական յատկութիւններն ի վեր հանելու ձգտումով ներշըն-
չուած կ'ըլլան:**

**«ԿՌՈՒԻՆԿ»-ին պարտին բաժանորդագրուիլ այն ամեն Հայերը, որոնք կ'ու-
զեն՝ իրենք ալ իրենց կարգին՝ նպաստել Հայ Վերածնութեան փթ-
թումին նույիրուած ձեռնարկի մը, և որոնք կ'ուզեն՝ Գեղարուեստ
երփնիրանդ գրօշին վրայէն ընդշմարել գէթ մեր բարոյական ա-
զատագրումին նախաշաւիդները:**

**«ԿՌՈՒԻՆԿ»-էն մէկ օրինակ, իրեն նմուշ, ձրէ պիտի դրկուի ամեն անոնց որ
կը հաճին մեզ իրացնել իրենց հասցէն:**

«ԿՌՈՒԻՆԿ»-ին տարեկան բաժանորդագինն է՝

Եւրոպայի համար	10 ժրանք
----------------	----------

Ամերիկայի	2 տօլար
-----------	---------

Ռուսիայի	4 ռուբլի
----------	----------

Տանկաստանի	50 դր.:
------------	---------

Դրամ, եւն. դրկել հետևեալ հասցէով՝

K. PROFF-KALFAIAN

Directeur-Rédacteur du «GROUNG»

159, Boulevard Montparnasso

P A R I S

1—2

ԼԵԽՈՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Մ Ի Ք Ա Ն Ի Օ Ր

ԱՐՑԱԽՈՒՄ ԵՒ ՍԻՒՆԻՔՈՒՄ

Գիսն է 20 կոպէկ:

Դիմել գրավաճառներին:

Բացուած է չորս ամսուայ բաժանորդագրութիւն

ՀԱՍԿԵՐ

Մանկական պատկերազարդ ամսագրի

1905 թ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 32—48 երեսոց մեծադիր գրքոյկ-

ներով և հրատարակուելու է հետևեալ ծրագրով

1. Բանահասութիւն՝ արձակ և ոտանաւոր (վեպ, պատմուածք, ըե-
մական գրուածք, պօէմ, բանաստեղութիւն, առակ և այլ գեղարուենուա-
կան երկներ);—2. Կենսագրութիւն;—3. Ծանապարհութութիւննից, պատմութիւննից,
բնագիտութիւննից և գիտութեան այլ ճիշգրից;—5. Յօդուածներ գեղա-
րուեստի մասին;—6. Մանր լուրեր և Այլկայլք;—7. Ֆիզիքական փոր-
ձեր, խաղեր, շարադներ, ուերաներ և զանազան դուաճալիքներ;—8.
Թղթակցութիւն մանուկ ընթերցողների հետ:

—Ամսագրի նպատակն է ա) ներշնչել մանուկ ընթերցող-
ներին վսեմ ձգուալներ, արծարծելով նրանց մէջ սէր դէպի
մարդը և դէպի հայրենի միջավայրը, ը) տալ նրանց նիշտ
հասկացողութիւններ բնութեան և մարդու մասին, գ) զար-
գացնել նրանց նաշակը և դ) ուրախութիւն եւ աշխոյժ մտցը-
նել մանկական կեանքի մէջ:

Ամսագիրը ունենալու է նաեւ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԲԱ-
ԺԻՆ, որ հրատարակուելու է իրաքանչիւր ամիս 16—24 ե-
րեսանոց առանձին տետրերով, նետեմալ ծրագրով

1. Յօդուածներ և անփորմեր մանուկների Փիզիքական, մտաւոր և
բարոյական կրթութեան զանազան խնդիրների մասին;—2. Նորութիւններ
դպրոցական կեանքից և մանկավարժական գրականութիւննից;—3. Մատե-
նախոսութիւն և քննադատութիւն մանկավարժական և մանկական դրեհ-
ուի;—4. Մանր լուրեր և Այլկայլք;—5. Խորհուրդներ, հարցեր և պատաս-
խաններ;—6. Պատարակութիւններ;—7. Ցայտարարութիւններ:

—Այս բաժինը ի նկատի ունի ա) օգնել ծնողներին և
առհասարակ մանուկների դաստիարակութեամբ պարապողներին
լրսաբաններու ընտանեկան և հասարակական կրթութեան ճշշ-
մարիտ նպատակներն ու միջոցները ներկայ պարագաներում,
երբ հայ ընտանիքը ենթարկւում է անխուսափելի արմատա-
կան փոփոխութիւնների, ը) իրար մօտեցնել դպրոցը և ընտա-
ռիքը և գ) զործնական ցուցմունքներով դիւրացըել ընտան-
եկան դաստիարակութեան գործը, մանկական ընթերցանու-
թեան և տնային զուաճութիւնների կազմակերպութիւնը, դաս-
տիարակների և վարժուէինների ընտրութիւնը և այլն:

Չորս ամսուայ բաժանորդագինն է.

ՀԱՍԿԵՐ մանկական

բաժինը թիֆլուում 1 ր. մանկավարժական 1 ր. 40 կ.
թիֆլուից դուրս . բաժնով

Արտասահմանում երեք ֆ.

ԶՈՐՍ ֆ.

Խմբագիր-հրատարակիչ Կատ. Լիսիցեան

Բաժանորդ կարելի է գրուել՝ խմբագրատանը, թիֆլու,
թեհըլութեան փ. № 29, (Редакция журнала «Аскеръ», կամ Ré-
daction du Journal «Hasker») և «Գուտտենբերգ» և «Կենդրո-
նական» գրախանութներում:

1—3

Կովկասի Ռւսումնական Շրջանի հոգաբարձական Խորհրդի որումամբ, որ հաստատուած է Կովկասի հաղաքացիական պ. կառավատչապետի պատօնակատարի կողմից

Կ. ԿՈՒՄԲԿԵԱՆԻ և Լ. ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ

ՄԱՅՐԵՆԻ ԽՕՍՔ

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ ԶԵՌՆԱՐԿ

(ԵՐՐՈՐԴ և ՀՈՐՈՐԴ տարիների համար)

Համառու հայերէն-ռուսերէն բառզրով
Գինն է 70 կ.

(246 երես)

Համարուած է պիտանի սկզբնական դպրոցների համար։
Դիմել թիֆլիս՝ «Դուտտենբերգ» և «Կենտրոնական», իսկ Բաքու՝ «Сотрудникъ» գրավաճառանոցներին։

Խել. Ա. Սումբատովի

ԴԱԻԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆ

Դրամատիկական լեգենդա Վրաստանի անցեալից
ծարարուածով

(Հեղինակի պատկերով և յառաջաբանով)

Բնագրից թարգմանեց

Ա. ծատուլիսան

Գինն է 50 կ.

Զ. ՄՈՐԵԿ

ՀԱԶԻ ԲԱԲԱՅԻ ԱՐԿԱՃՆԵՐԸ ՊԱՐՍԿԱՍԱՆՈՒՄ

Վեպ պարսկական կեանքից

Լորդ Կըրպլնի ներածութեամբ

Թարգմ. անգլ. բնագրից

Մ. Կարապետեան.

Գինն է 2 ր.

ՇԱՐՈՒՆԱԿԻՈՒՄ է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

„ՄՇԱԿ“

ՔՍՂԱՔՍԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ ԼՐԱԳՐԻ

(33-րդ տարի)

ԱՐԱՋԻԿԱՑ

1905

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

«ՄՇԱԿԸ» կը հրատարակուի նոյն պրոզրամմով և նոյն ուղղութեամբ

Ամեն օր սացի տօներին յաջորդող օրերից:

Բաժանորդագինը «ՄՇԱԿԻ»։ տարեկան գինը 10 ռուբլի է, տամնամէկ ամսուանը նոյնպէս 10 ռ., տամն ամսուանը՝ 9 ռ., ինն և ութ ամսուանը՝ 8 ռ., եօթն ամսուանը՝ 7 ռ., վեց ամսուանը՝ 6 ռ., հինգ ամսուանը՝ 5 ռ., չորս ամսուանը՝ 4 ռ., երեք ամսուանը՝ 3 ռ., երկու ամսուանը՝ 2 ռ. և մի ամսուանը 1 ռուբլի։

Արտասահմանեան բաժանորդագրութիւնը. Ա. մ երիկայի բաժանորդները պէտք է վճարեն տարեկան 6 դոլար. Եւ բոպայի բաժանորդները՝ 30 ֆրանկ. Պարսկաստանի բաժանորդները՝ 10 ռուբլի։

«ՄՇԱԿԻՆ» գրուել կարելի է խմբագրատանը՝ (Բազարնայա և Բարոնսկայա փողոցների անկիւն):

Կայսրութեան ուրիշ քաղաքներից «ՄՇԱԿԻՆ» գրուելու համար և առհասարակ նամակներ և ծրաբներ ուղարկելիս՝ պէտք է դիմել հետեւեալ հասցէով. ՏԻՓ-ԼԻՍՑ, Ռեդակցիա „ՄՇԱԿ“>, իսկ արտասահմանից՝ TIFLIS, Rédaction du journal «MSCHAK».

Յայտարարութիւնները ընդունւում են. բոլոր լեզուներով։

Ապառիկ բոժանորդագրութիւն չէ ընդունւում։

ПРОДОЛЖАЕТСЯ ПОДПИСКА НА
НОВОЕ ИЗДАНИЕ ТОВАРИЩЕСТВА М. ВОЛЬФЪ:

Толковый Словарь живого великорусского языка

ВЛАДИМИРА ДАЛЯ

3-е, исправленное и значительно дополненное издание, подъ
редакціей проф. С Г Б. университета
— И. А. БОДУЭНА-ДЕ-КУРТЕНЭ.

«Толковый словарь Даля» увѣличанъ Императорской Академіей Наукъ. Ломоно-
совской преміей; Императорскимъ Русскимъ Географическимъ Обществомъ удос-
тоенъ Константиновской медали; совѣтомъ Императорскаго б. Деритскаго, нынѣ
и Юрьевскаго университета награжденъ полной преміей имени Роберта Гейм-
бюргера: въ настоящемъ изданіи признанъ заслуживающимъ рекомендаций
со стороны Министерства Народного Просвѣщенія, посредствомъ особаго цир-
куляра, вниманию педагогическихъ совѣтовъ среднихъ учебныхъ заведеній на
предметъ приобрѣтенія его въ фундаментальная библіотеки этихъ учебныхъ за-
веденій, и допущенъ, кроме того, въ ученическія, старшаго возраста, би-
бліотеки среднихъ учебныхъ заведеній, а равно въ бесплатныя народныя
читальни.

**ВЫШЕЛЬ ВЫПУСКЪ XIY—XV-Й (4—5-Й ВЫП. II-ГО
ТОМА).**

(Куръ-мстить) СПБ., 1905. 40. Столбцы 577-й по 928-й.
Полное изданіе «Толковаго словаря» будетъ состоять изъ сорока выпусковъ, составляющихъ четыре большия тома въ 4 д. л.,
въ которыхъ будетъ заключаться до 250 печатныхъ листовъ
или около 8000 столбцовъ текста убористыми, но четкими шриф-
тами, на плотной, глазированной бумагѣ,
Подписная цѣна словаря—20 рублей. Допускается разсрочка:
при подпискѣ 2 р. 50 к. и за каждый изъ первыхъ 35 вы-
пусковъ по 50 коп.—Пересылка по дѣйств. стоим., причемъ
для облегченія расчета выпуски, по мѣрѣ выхода, высылают-
ся съ наложеннымъ платежомъ.

Подробное объявленіе высылается желающимъ бесплатно.
ПОДПИСКА ПРИНИМАЕТСЯ: у издателей—въ книжныхъ мага-
зинахъ Т-ва М. О. ВОЛЬФЪ—С. Петербургъ, Гостиный Дворъ,
18, и Москва: 1) Кузнецкій Мостъ, д. Джамгаровыхъ, и 2)
Моховая ул., д. Чижова и Курындина (противъ университета), а также у всѣхъ др. столичныхъ и провинціальныхъ
книгопродавцевъ.

ԳԱՄԱՌ-ՔԱԹ-ԻՊԱՅԻ

ԵՐԿԱՍԽՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԵՐԿՈՒ ՀԱՑՈՐԸ

Արժէ 3 ր., փառակազմ՝ 10 ր.

Դիմել Մոսկովա, տիկին Քանանեանին [Сухарев-
ская площ. собс. д.]

Նոր-Նախիջևան՝ տիկին Պատկանեանին:

Լոյս տեսաւ

ԹԱՓԱՅԵԼ ՊԱՏԿԱՆԵԱՆԻ ԵՐԿԵՐԻ

III ՀԱՏՈՐԸ

Գիսն է 1 բուբլի

Ծախւում է Կովկասի բողոք հայ գրավաճառների
մօտ: Պահեստը՝ Նոր-Նախիջևանում, Մինաս Բերբերեա-
նի մօտ:

1905

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑ

Ա. Փրկչեան Հիանդանոցի Հայոց

Օրացոյց եւ տուարական գիտելիք, ժամանակագրականն եւ
աշխարհագրականն, պետական վիճակագրութիւնն, հայ
եկեղեցւոյ եւ պատրիարքարանի տեղեկութիւններ.

Գործնական բաժին.

Գրական բաժին.

(Քարտէզներով եւ պատկերազարդ)

Գինը 10 դր. (80 ԿՈՊ.)

Կը ծախուի յօգուա Պոլսի Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի
Հեցեղորդ տարին լոյս կը տեսնի ճոկ եւ բազմակողմանի
պարունակութեամբ: 2—2

Ժամանակաւոր պատասխանառութմբազիր՝ Յ. Սպինդիարեան

Հրատարակունի՝ Վ. Քանանեան